Emlek yöresi

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Emlek yöresi, Sivas ili, Şarkışla ilçesinde bir bölge. Kendine özgü kültürel bir bütünlüğe sahip olup özellikle de halk ozanları ve aşıklık geleneği ile tanınmaktadır. Halk inanışları açısından oldukça zengindir. Halk ağzında yanlışlıkla Arapça kökenli "Emlak" sözcüğü ile karıştırılarak bu biçimi ile de kullanılır; ancak etimolojik köken olarak gerçekte hiçbir bağlantısı yoktur.

İçindekiler

Sınırları

Hüyük (Şarkışla, Emlek Hüyük köyü)

Coğrafi olarak İç Anadolu bölgesinde Şarkışla'nın kuzeybatısında Kızılırmak vadesinde Yıldızeli ile Akdağmadeni arasında kalan alanı ifade eder. Daha basit bir tanımla Yıldızeli-Şarkışla-Akdağmadeni arasında kalan bir üçgen oluşturmaktadır. Bu alan içerisinde Şarkışla'ya bağlı yaklaşık 30 köy bulunmaktadır. Bunların en önemlileri "Emlek" adı ile başlayan köylerdir:

- Emlek Hüyük, Şarkışla
- Emlek Kale, Şarkışla
- Emlek Karacaören, Şarkışla
- Emlek Kavak, Şarkışla
- Emlek Mezra, Şarkışla

Ayrıca Emlek bölgesinde yer alan diğer köylerin başlıcaları şunlardır: Akçakışla Köyü, Alaman Köyü, Akçasu Köyü, Bağlararası Köyü, Başağaç Köyü, Benlihasan Köyü, Beyyurdu Köyü, Bozkurt Köyü, Canabdal Köyü, Çamlıca Köyü, Çanakçı Köyü, Çiçekliyurt Köyü, Faraşderesi Köyü, Gazi Köyü, Gülören Köyü, Hardal Köyü, Hocabey Köyü, İğdecik Köyü, Kümbet Köyü, Ortaköy, Otluk Köyü, Örtülü Köyü, Saraç Köyü, Sarıtekke Köyü, Sivrialan Köyü, Yahyalı Köyü, Yalanı Köyü, Yükselen Köyü

Tarihçe

11. yüzyıldan itibaren Anadolu’ya gelmeye başlayan Türkmenler, İç Anadolu'da Emlek yöresini de kendilerine yurt edinmişlerdir. Bölgeyi içine alan Danişmentli devleti ve ardından Selçuklu devletleri kurulmuştur. Dulkadirli beyliği egemenliğinde kaldıktan sonra 16. yüzyılda Osmanlı hakimiyetine girmiştir.

Osmanlı idaresi altında Bozok Sancağı içinde yer almış ve nahiye merkezlerinden biri olmuştur. Kayıtlara göre Emlek Nahiyesi’ne 62 köy bağlanmıştır. Bunların bir kısmı günümüzde Yıldızeli, Gemerek ve Akdağmadeni ilçelerine bağlıdırlar. 1831 nüfus sayımında Emlak kazasının (yalnız Müslüman ve 18 yaşının üstünde erkekler) nüfusu 2919 olarak kayılara geçmiştir. Bu köylerde barınan nüfus ilerleyen dönemlerde ise 12.500 civarında olmuştur. Daha sonra Emlek idari bir birim olmaktan çıkarılarak köyleri çeşitli kazalar arasında dağıtılmıştır.

Emlek adının kökeni

Emlemek fiilinin iyileştirmek, tedavi etmek, sağaltmak manaları bulunur. Bu fiilden türemiş olma ihtimali yüksek görünen Emlek sözcüğü ise iyileştirici, sağaltıcı, tedavi edici yer manalarına sahiptir. Şifâ veren, tedâvi eden demektir. Bu kavram eski Türk halk kültüründe şifalı bir bölgeyi veya ilaç niteliği taşıyan bir yiyeceği tanımlar. Bedenen veyâ ruhsal olarak şifâ bulunan bir yerleşim birimini veyâ yöreyi ifâde eder. Çoğunlukla o bölgede bulunan evliyâ mezarları ile ilişkilendirilir. Mitolojik bir kişilik olan “Amlak” adı ile de alâkalı görünmektedir. Bu isim de şifâ vericiliği temsil eder. Türkçe "Em/İm" kelime kökü ilaç, ağız, aşk, istek ve işâret bildirir.[1]

İnançlar

Emlek yöresi Alevi-Bektaşi kökenli inançların baskın olduğu bir coğrafyadır. İnanılan, kutsal görünen unsurlar her an çağırılabilme mesafesinde, seslenildiğinde sesin duyurulabileceği uzaklıkta olmalıdır. Başlıca inanç unsurları şu şekilde sıralanabilir:

1. *Kutsal dağ inancı:* Emlek köylerinin neredeyse hepsinde kutsal veya hakkında efsaneler anlatılan önemli bir dağ inancına rastlamak mümkündür. Genellikle köylerin eteklerinde bulunduğu dağ veya tepe köylülerce kutsal sayılır. Çoğunlukla evliya mekanlarının dağ doruklarında bulunduğuna inanılır. Onuları bir keramet göstermeye yönelten ise insanlardır, yani sadece kendileriyle ilişkiye geçildiği anda kerametlerini ya da öfkelerini gösterirler. Çevredeki diğer dağlar kır (ağaçsız) olduğu halde ziyaret mekanının bulunduğu bu yerlerin kutsallığı nedeniyle yeşil kalmış olduğu söylenir.
2. *Kutsal ağaç inancı:* Ziyaret yerlerinde bulunan ağaçlar da doğal olarak kendiliğinden kutsal kabul edilmektedirler. İnanışa göre bunlara dokunulmaz, kesilmez; bir dal kesenin onması (iflah olması) mümkün değildir, o kişinin başına mutlaka bir kötü iş gelir. Ayrıca bu dokunulmazlık nedeniyle büyümüş ulu ağaçlara sıklıkla rastlanır. Çam, ardıç gibi yüzlerce yıllık ağaçlar kutsal sayılır ve bunlar için en sık rastlanan dilek dileme biçimi ağacın gövdesini kucaklayarak iki eli kavuşturma olarak uygulanır Kimi zaman da yalnız başına varlığını sürdüren bir ağaç kutsal olarak kabul görebilmektedir. Akçakışla yöresinde yayladan çam ağacı kesenlerin başına felaketler geldiğine inanılmaktadır.
3. *Kutsal su inancı:* Genellikle içmece veya kaplıca biçiminde yararlanılan bu suların da kutlu oldukları için şifa verdiklerine inanılır. Bunlar da çoğu zaman yakınlardaki bir evliya mezarı ile ilişkilendirilirler. Ayrıca akarsularla inanışlar da yörede önemli bir yer tutar. Suya saygısızlık yapmanın veya onu kirletmenin doğaüstü / ilahi öfkeyi çekeceğine inanılır.
4. *Kutsal kaya inancı:* Büyük bir kaya, özellikle de şekli ilgi çekici ya da renkli bir taş parçası kutlu sayılabilmektedir. Tek başına bir dağ yamacında, bir dere kenarında, bir ormanın içinde yüzyıllardır orada duran kayalar gizemli sayılır. Bazen bu taşların erenler tarafından savaşlar esnasında fırlatıldığı söylenir.
5. *Kutsal kişi / mezar inancı:* Pek çok köyde evliya, eren, abdal, baba, dede, yatır gibi adlarla anılan kutlu bir kişinin köyün geçmişinde yer aldığından bahsedilir ve çoğu zaman da bu kişinin mezarı köyün içinde veya yakın bir yerlerde mevcuttur. Bu kutlu kişinin rüyaya girme, keramet gösterme, kendisi veya mezarı ile alay edildiğinde öfkelenme ve bu öfkesini açığa vurma, şifa verme gibi özellikleri olduğuna inanılmaktadır.

Üç-kardeşler Dağı

Küre Baba Yatırı (yığma taş mezar)

Emlek’in ortalarına düşen bir alanda üç dağ yükselir. Üç kardeşin (olasılıkla üç kutlu kişi) her biri ayrı bir dağı mesken tutmuşlar ve adlarını vermişler. Birbirini görecek şekilde yükselen bu tepeler Kürebaba, Ağbaba, Karababa adlarını taşırlar.

Kürebaba tepesi Kümbet, İğdecik, Hocabey, Sarıtekke, Güdül, Canabdal köyleri arasında Bozdağlar üzerinde bulunmaktadır. Tüm bu köylerce kutsal sayıır ve burada adaklar adanıp kurbanlar kesilir. Yıldızeli'nin Davulalan köyünden de sıklıkla ziyarete gelenler olur (Davulalan ve Canabdal köyleri arası 14 km kadar olup araçla yaklaşık yarım saatte Davulalan köyünden Kürebaba yatırına ulaşmak mümkündür.)

Yakınlarında "Üç ulu çam" ağacı bulunur ki, bu ağaçlar da kutsal kabul edilir. Bir kimsenin iki kolu ile bu çamlara sarılıp ellerini kavuşturduğunda dileğinin yerine geleceği inanışı bulunur.

Kürebaba’da bundan başka buz gibi suyu akan bir oluk (çeşme) vardır ki adına "Süt-oluk" denilir. İnanışa göre bu çeşmeden "Cuma Akşamı" (yani Perşembe) günlerinde su yerine süt akarmış. Ancak kendini bilmez bir kadın kirli giysilerini bu çeşmenin başında yıkadığı için artık oluktan süt akmaz olmuş. Hatta Perşembe günlerinde artık bulanık akmaya başlamış olduğu yörede anlatılır.[2] Yöre ahalisi Kürebaba önünde hiçbir insanın yalan söylemeye cesaret edemeyeceğine inanırlar. Bundan dolayı bir kişinin doğru söyleyip söylemediğini anlamak amacıyla Kürebaba'nın adı anılarak yemin edilir. Yalan söylendiği takdirde Kürebaba’dan çıkan bir ateşin yalan söyleyen insanın yüzünü yalayarak yaktığına inanılır.

Sütoluk (Canabdal - Yalanı köyleri arası)

İkiz (Ekiz) Oluk

Rivayete göre bir kadının kocası askerdedir, kimsesizlikten ve sahipsizlikten işe güce kendisi yetişemediği için bu kadın iki çocuğunu kışın odun toplamak için yakın bir tepeye gönderir. Ancak çocuklar farkına varmadan yavaş yavaş evden uzaklaşırlar. Bir süre sonra ıssız bir yere varırlar ve yalnız bir ağaç bulurlar. Çocuklar bu ağacı kesmeye kalkışırlar. Ama bilmezler ki bu kutlu bir ağaçtır (ağaçların sultanıdır).[3] Böylesi ağaçlara balta vuranın asla iflah olmayacağını ise hiç bilmemektedirler... Baltayı vurduklarında sarsılan ağaçtan bir meyve düşer; onu alıp yerler. Her balta vuruşunda düşen meyveyi alırlar ve aç oldukarı için yemeye devam ederler. Zaman geçip akşam olur. Önceleri hafiften yağan kar tipiye dönüşür... Bunun üzerine iki kardeş ağacın kovuğuna sığınırlar. Anneleri ise bu sıralarda çocuklarının dönmediğini görünce onları aramaya başlamıştır. Yakın çevrede göremeyince, o da biraz ileriye gider ve çocukların izlerini görerek takip eder. Nihayet uzaktan onları görür ve donmak üzere olan çocuklarına ısınmaları için sımsıkı sarılır. O gece hepsi de işte orada donarak orada ölürler. Kadının kocası bir müddet sonra askerden dönünce acı gerçeği öğrenir, onları arar ama bulamaz. Sonunda kadın bir gece bir adamın rüyâsına girer ve ağacın yerini kendisine târif eder. Adam yanına köyden birkaç kişiyi de alarak gider ve ağacı bulur. Ağacın dibindeki toprağı

kazmaya başlarlar, görürler ki taş kesilmiş kadının gözlerinden sanki ağlar gibi bir su akmaktadır.[4] Oraya bir çeşme yaparlar. Bu pınar Şarkışla-Akçakışla yolu (eski yol) üzerinde Bozkurt köyüne varmadan 10 dakika mesafededir. Uzun yıllar yolun üst kısmında iki oluk halinde akmıştır. Sonra yolun alt tarafına indirilmiş ancak bu arada tek oluk halinde akıtılmıştır. Derler ki, bunun üzerine suyun tadı bozulmuş, hafiften bulanıklaşmıştır.[5]

Kutsal Ocak Anlayışı

Bir ev veya bir aile geleneksel olarak bir hastalığın ruhsal olarak tedavisinde adeta uzmanlaşmış sayılır ve buralara "Ocak" adı verilir: Sarılık ocağı, Al ocağı, Şaşılık ocağı, Uyuz ocağı gibi... Hastalık iyileştiricisi kişinin mutlaka keramet sahibi, evliya bir kimse olması gerekmez, çünkü o hastalığı iyileştirildiğine inanılan kişi değil, kişinin sahibi olduğu ocaktır. Bazen o ocakta (şifalı mekanda) yer alan su, kuyu, toprak tedavide kullanılabilir. Fakat asıl iyileştirici etkinin ocağın manevi gücünde ve insanların buna inanmalarında olduğu düşünülür. Yörede bulunan Yusuf abdal, Kılınç abdal, Can abdal tekkelerinin kökeni hayli eskiye dayanmaktadır.

Hayvan donuna girme

İnsanların başka canlıların şekline büründüğüne dair anlatılara rastlanır. Don (kılık, şekil) değiştirip beyaz bir at olarak şafağa karşı köylerin içinde dolanarak insanları izlediği anlatılan bir dededen bahsedilir.

Hızır inanışı

Hızır kılık değiştirerek evlerin kapılarını çalar ve genellikle de yaşlı, yoksul, dilsiz bir kişi gibi görünür. Sebepsiz yere gelerek insanların tutumlarını deneyebileceği gibi, bazen de birisine yardım etmeden önce onları sınar. Azarlayıp kapıyı yüzüne kapatanlara, kendisini kovanlara, karnını doyurmaktan, bir bardak suyu ya da sütü vermekten kaçınan kişilere yardımını esirger. Bu gibi insanların evlerinin, tarlalarının, sürülerinin bereketi kaçar. Akçakışla köyünden Bekir oğlu İzzet Karakurt'un anlattığına göre karısı Hatice ilk çocuklarını doğuracağı zaman eve bir ebe çağırırlar. Doğumun uzaması üzerine dışarıya çıkan bir kadına sorduğunda, durumun hiç de iyi olmadığını öğrenir, ters giden bir şeyler olduğu söyler kadın. Kadın içeri geri girdikten sonra uzun bir süre daha geçer. Evin bahçe kapısına doğru yürürken yan komşunun evinin bahçesinde bir adamın uzaktan kendisine eliyle işaret etmekte olduğunu görür. Komşularının bir akrabasına benzettiği bu yaşlı, beyaz sakallı, orta boylu adamın yanına varıp ne istediğini sorduğunda ihtiyar elinin parmaklarının uçlarını birleştirerek ağzına götürüp dudaklarına vurur birkaç kez. Anlar ki yaşlı adam dilsizdir ve yiyecek bir şeyler istemektedir. Sağa sola bakınır, evlerindeki misafire yemek vermelerini söylemek için komşularına seslenir ama kimse duymaz. Eve döner fakat karısı doğum yaptığı için evde yemek yoktur. Bunun üzerine evliğe (kilere) giderek ters çevrilmiş çökelik (çökelek peyniri) küplerinden birini alır ağzını açar. Çökeleğin bir kısmını ekmeğin arasına koyar. Büyükçe bir mendil bularak onun da içerisine çökelek doldurur. Adamın yanına dönerek ona verir. Sonra da eve geri döner. Çok sürmez ki, dışarıya iyi haberi verir kadınlar. Bir oğlu olmuştur. Adamı unutur gider. Bir kaç gün sonra komşularına sorduğunda kimse öyle bir misafirleri gelmediğini, yaşlı adamı görmediklerini söylerler.[6]

Yedikardeşler

Bölgede yedi evliyanın bulunduğuna ve bunların birbirleri ile kardeş olduklarına inanılır. Bu kutlu kişilerin mezarlarının nerede olduğuna dair pek çok köyde farklı rivayetler bulunur. Bir söylentiye göre Beş kardeşin Kızılcakışla köyünde "Beşkardeşler" türbesinde[7] yattığı diğer ikisinin ise Karababa ve Kürebaba olduğu bunlarınsa farklı köylerde yattıkları anlatılır. Ancak yaygın olan inanış yedi kardeşin Şarkışla'nın farklı köylerindeki türbelerde yatmakta olduğudur, ki yöredeki yatırların sayısı çok daha fazladır. Bu nedenle hangilerinin olduğunu kesin olarak tespit etmek çok da mümkün değildir. Fakat yaygın bir görüşe göre bunlar; *Abdal Baba, Koyun Baba, Ziraat Baba, Kara Baba, Muhtar Abdal, Can Abdal, Colü Dede* olarak tespit edilmiştir. Yöredeki başka bir inanışa göre ise bu kardeşler; *Karababa, Abdal Baba, Kevgir Baba, Küre Baba, Ağ Baba, Ali Baba ve Çeltek Baba* olarak sayılmaktadır.[8] Bir rivayete göre; Ahmet Yesevi'nin yedi öğrencisi fetih için buraya gelirler.[9]

Karababa Tepesi (Kazancık - Elmalı köyleri arası)

1956 yılında kurulan ve halk arasında daha sonra "Radar" olarak anılmaya başlayan bölgede görev yapan hava radar istasyonu alanı içerisindeki bir türbenin yıkılmak istendiğinde Yedi Kardeşler adı verilen bu kutlu kişilerin gelerek birkaç gece üst üste çadırları taşladığı söylentileri yayılmıştır.[10]

Halk ozanları

Âşıkların en çok Beyyurdu, Ortaköy, Hüyük, Kümbet, Saraç ve Sivralan köylerinden çıktığı görülür. Köy sayısının fazlalığı ve âşıklık geleneğinin yaygınlığı bu yörede halk ozanı sayısının da çok olmasını sağlamıştır. Âşıklar içinde Kemter, Ali İzzet Özkan ve Mihmani, Veli gibi ülke çapında ünlenmiş, hatta Âşık Veysel gibi ünü ülke dışına taşmış olanlar vardır.

Doğan Kaya bu aşıklarla ilgili kayda değer iki önemli bilgi aktarmatadır.

1. *Ali İzzet Özkan'ın âşıklığa yönelmesinde bir rüyanın da etkisi olmuştur. İzzeti mahlaslı ozan, yirmi beş yaşında şiire başlamıştır. Üç gün rüyasında farklı yerler görmüş, değişik olaylara şahit olmuştur. Üçüncü gece Hacı Bektaş evladından Ahmet Cemaleddin'in elinden lokma yemiş, uyandığında da başkalık hissetmiştir.*
2. *Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Akçakışla köyünden Aşık Halil (Soylu) kendisi ile yapılan bir görüşmede bade içip içmediği sorulduğunda; "Ben bade filan içmedim, beni derdim ağlattı, derdim söyletti." diyerek âşıklığa başlayış sebebinin dert (ruhsal sıkıntı) olduğun izah etmiştir.*[11]

Dokuz kadın âşığın var olduğu da değinilmesi gereken diğer önemli bir husustur. Bunlar; Cemile Uzundal (1932-Ağcasu), Dudu (19. yüzyıl-Kümbet), Emine (1810-Beyyurdu), Fadime (19. yüzyıl-Sivralan), Fatma Hasgül (1952-Mescit), Kamer (18. yüzyıl-İğdecik), Gülhanım (20. yüzyıl-Saraç), Yeter (1922-Saraç) olarak kayda geçmiştir.

Yörede saz çalan âşıklar yaygın olduğu gibi saz çalamayan ama yine de geleneğin diğer gereklerini yerine getirerek yeterince yetkin eserler çıkaran aşıklara da rastlanır. Ancak saz ile çalınan eserlerin toplumsal bellekte korunması çok daha kolay olmaktadır. Bu nedenle "Yanamaç" adı verilen çalgı çalmadan söyleyen ozanların eserleri hele de kendileri veya bir yakınları tarafından yazıya geçirilmemişse istisnai durumlar dışında büyük oranda hatta bütünüyle unutulup gitmektedirler. Bu duruma örnek vermek gerekirse yine Ali İzzet Özkan ve Halil Soylu karşılaştırması yeterli olacaktır.

Ali İzzet Özkan

Ana madde: Ali İzzet Özkan

Emlek Hüyük köyünde 1902 yılında doğmuştur. Çıraklık geleneği içerisinde Sivaslı Âşık Sabri'den ders almıştır. "İzzetî" mahlasını kullanmıştır. Saz çalarak söyler. Herhangi bir eğitim görmemiştir ancak, kendi çabalarıyla hem eski hem de yeni yazıyı öğrenmiştir. Yirmili yaşlarından sonra Anadolu'da köyden köye gezerek geçimini kazanmaya başlamıştır. Otuz sekiz yaşında bazı şiirlerinin Ülkü Dergisi'nde yayımlanmasının ardından şehirlerde de tanınmaya başlamıştır.[12] Mecnunum Leylamı Gördüm, Şu Sazıma Düzen Ver, Mühür Gözlüm gibi türkülerini okuduğu plaklarıyla asıl ününü sağlamıştır. Ankara Dikmen'de yaşadığı gecekonduda 1981 yılında ölmüştür.[13]

> *Sağlığımda mezarımı ben kazdım*
> *Ölmeden kabire uzandım yeter*
> *Kefenimi tabutumu ben dizdim*
> *Al yeşil renge boyandığım yeter*

Halil Soylu

Akçakışla'da 1902 yılında dünyaya gelmiştir. Ailesinin geçimini erken yaşta üzerine almak zorunda kalmıştır. Okula gidememiştir. Yine de kendi çabaları ile hem Arap alfabesi hem de Latin alfabesi ile okumayı öğrenmiştir. 1924 yılında askere gitmiş ve Elazığ'da görevini tamamlamıştır. 1937-1938 yılları arasında ise ihtiyatlı olarak askere çağrılmıştır.[14] Eşi Elif genç yaşta vefat etmiş ancak kendisi tekrar evlenmemiştir. Ekonomik anlamda çok sıkıntı çekmiştir. 1927-1929 yılları arasında TCDD'de çalışmıştır, daha sonraki yıllarda ise duvar ustalığı ve doğrama ustalığı yaparak geçimini sağlamıştır. Köyündeki pek çok evi (özellikle kerpiç evleri) o yapmış veya duvarlarını örmüştür. Bu evlerin bir kısmında çatı tahtalarında adı ve yaptığı tarih kazılıdır. Ayağı yıllar süren aralıklarla aynı yerden üç kez kırıldığı için hafif aksak yürümüştür.[15] 01 Şubat 1986 tarihinde kanser nedeniyle ölmüştür.

Halil Soylu türküler söyleyerek ve halk hikâyeleri anlatarak halk edebiyatına başlamıştır. Saz çalamayan halk ozanları arasındadır. Yazması iyi olmadığı için şiirlerini kaydedememiştir; ancak güçlü hafızası sayesinde pek çoğunu kendisi aklında tutmuştur. Eserlerini doğaçlama (irticalen) söylemiştir. Herhangi bir ustası olmamıştır. Yalnızca tanışma fırsatı da bulduğu Âşık Veysel Şatıroğlu'ndan çok etkilendiği bilinmektedir. İrticaldeki başarısını Veysel'in de takdir ettiği söylenir.[16] Şiirlerinde gündelik hayatı konu edinir, çoğu dertlenmedir. Dörtlükler halinde söylediği şiirlerinde 11'li hece ölçüsünü yeğlemiştir. Pek çok şiiri nakaratlıdır (kavuştak). Koşma, semai ve destan türlerini sıklıkla kullanmıştır.[17] Ancak şiirlerinden yalnızca üç tanesi günümüze kadar korunabilmiştir.

> *N'ola ben de gelmeyeydim cihana*
> *Başa gelecek var o da bahane*
> *Nasıl yalvarayım adil burhana*
>
> *Arttı firkat aldı beni dert beni*
> *Sardı yine keder beni gam beni*

Nüfus

1960'lı yıllardan itibaren başta Almanya olmak üzere özellikle Avrupa'ya çalışmak için gitme bölgede sıklıkla rastlanan bir durumdur. Ancak bu nüfus üzerinde doğrudan ve önemli bir etki yapmamış fakat yurtdışında yaşayanların ailelerini de götürmesi, orada doğan çocukların ülkeye geri gelmemesi gibi nedenlerle dolaylı olarak etkilemiştir. 1990'lı yıllardan başlayarak ise başta Ankara olmak üzere, Mersin, İzmir, İstanbul, Kayseri gibi şehirlere göç artmıştır ve bölgenin nüfusun hızla düşmesine yol açmıştır. Ancak yaz aylarında geçici olarak belirgin bir nüfus artışı köylerde yaşanmaktadır. Bu durumun sebebi ise yurtdışında ve şehir dışında yaşayanların tatili köylerinde geçirmek istemeleridir. Fakat bu etken de gençler arasında giderek azalmaktadır.

Kaynakça

1. Emlek Yöresi ve Çevresi Halk Ozanları Sempozyumu (1.), Ankara / 16-17.5.1998.
2. Ali Ekber Karakul: Hüyük-Mescit-Ortaköy ve Sivrialan Köyleri Âşıkları. Sivas 1994: 81, (Basılmamış Lisans Tezi).
3. Mehmet Eröz: Türkiye'de Alevîlik-Bektaşîlik. İstanbul 1977: 96-146.
4. İbrahim Aslanoğlu: SMS, s. 103-104. Refik Ahmet Sevengil: Çağımızın Halk Şairleri. İstanbul 1967: 69.
5. Doğan Kaya, Emlek Yöresinde Âşıklık Geleneği,Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Merkezi, Makale Bilgi Sistemi (Makale No: 1257) (http://turkoloji.cu.edu.tr/HALK%20EDEBIYATI/22.php)
6. Sivas'ta Yatmakta Olan Horasan Merkezli Anadolu Erenleri, Yrd. Doç. Dr. Doğan KAYA
7. Beserek dergisi - Emlek Hüyüklüler Sosyal Dayanışma ve Kültür Derneği, 2006, Ankara

Dipnotlar

1. ^ Türk Söylence Sözlüğü, Deniz Karakurt, 2011 - (Sayfa 116)
2. ^ Şarkışla Yöresinde Ziyaret Yerleri İle İlgili İnanç ve Uygulamalar, Yrd. Doç. Ahmet GÖKBEL, Cumhuriyet Üniversitesi - (Sayfa 10)

3. ^ Türk Söylence Sözlüğü, Deniz Karakurt, 2011 - (Sayfa 356)
4. ^ Şarkışla Yöresinde Ziyaret Yerleri İle İlgili İnanç ve Uygulamalar, Yrd. Doç. Ahmet GÖKBEL, Cumhuriyet Üniversitesi - (Sayfa 14)
5. ^ Emin Kuzucular, Bir Şarkışla Efsanesi: "İkiz Oluk", Sivas Folkloru, Cilt: 3, Sayı: 36, Ocak 1976
6. ^ Aşık Veysel Meslek Yüksekokulu - "Şarkışla Merkez ve Köyleri İncelemesi", 2017 (Sayfa:20)
7. ^ Elif Başar, Kızılcakışla Beldesi, 1947 doğumlu, İlkokul mezunu; Kutlu Özen, Sivas Efsaneleri, s. 241.
8. ^ Kültürümüzde kardeş veliler inancı, Doğan Kaya, Cumhuriyet Üniversitesi, Türk Halk Bilimi Bölümü
9. ^ Şarkışla Yöresinde Ziyaret Yerleri İle İlgili İnanç ve Uygulamalar, Yrd. Doç. Ahmet GÖKBEL, Cumhuriyet Üniversitesi - (Sayfa 8)
10. ^ Şarkışla Yöresinde Ziyaret Yerleri İle İlgili İnanç ve Uygulamalar, Yrd. Doç. Ahmet GÖKBEL, Cumhuriyet Üniversitesi - (Sayfa 4)
11. ^ Doğan Kaya, Emlek Yöresi Aşıkları, Emlek Yöresi ve Çevresi Halk Ozanları Sempozyumu, 16-17 Mayıs 1998, Ankara, 1999, s. 142-153
12. ^ Yesevi Üniversitesi, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, Madde Yazarı: Dr. Bülent Akın, Madde Başlığı: İzzeti - Âşık (20. Yüzyıl / Anadolu-Osmanlı-Türkiye) (http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ali-izzet-izzeti-nefreti-ali-izzet)
13. ^ Özmen, İsmail (1998). Alevi-Bektaşi Şiirleri Antolojisi. C.5. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları
14. ^ Doğan Kaya (2009). Sivas Halk Şâirleri III. Sivas, Önder Matbaacılık
15. ^ Özdemir, Ahmet (1997). Şarkışlalı Âşık Serdarî ve Yöre Halk Şâirleri, İstanbul, Kuşak Ofset Matbaacılık
16. ^ Kuzucular, Emin (1977). "Bilinmeyen Şarkışla Şairlerinden Halil Soylu". Sivas Folkloru. S. LV. Sivas. 24-26.
17. ^ Yesevi Üniversitesi, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, Madde Yazarı: Dr. Uğur Başaran, Madde Başlığı: Soylu Halil - Duvar ustası, Âşık (20. Yüzyıl / Anadolu-Osmanlı-Türkiye) (http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/halil-soylu-halil-halil-soylu)

Dış bağlantılar

- Doğan Kaya, Emlek Yöresinde Aşıklık Geleneği (http://turkoloji.cu.edu.tr/HALK%20EDEBIYATI/22.php)
- Emlek Hüyük (https://www.huyuk.com)
- Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü (http://teis.yesevi.edu.tr/anasayfa) (Yöresel ozanlar dahil)
- Doğan Kaya, Halk Edebiyatı ve Âşıklık Geleneği Derlemeleri (http://dogankaya.com/index.asp)
- Yoksul - Akçakışla'lı halk ozanı Mustafa Soylu (https://archive.org/details/yoksul-soylu), 2020 (Derleme), Deniz Karakurt, Cumhuriyet Üniversitesi, Âşık Veysel Meslek Yüksekokulu
- "Yoksul" Mustafa Soylu Şiirleri - Edebiyatla (https://www.edebiyatla.com/uyeler/mustafa-soylu-12093/siirleri) (Ayrıca Halil Soylu'ya ait üç şiir de yer almaktadır)
- Emlek Ağzı Uzun Havalar, Özkan Moran, 2015, Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi (http://earsiv.halic.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12473/1100) (Özet bilgi ve PDF tam metin)
- Âşık Esme Şahin, Derleyen: Dr. Doğan Kaya, 2007 (https://docplayer.biz.tr/194659019-Derleyen-dogan-kaya-cukurova-universitesi-turkoloji-arastirmalari-merkezi-sarkisla-li-bir-aile-baslik-esme-sahin-makale-no-1276.html)(Hayatı ve bazı ağıtları)
- Şarkışlalı Aşık Devrani (Emlek Yöresi), Şahamettin Kuzucular - Edebiyat ve Sanat Akademisi, 2015 (https://edebiyatvesanatakademisi.com/asik-edebiyati-asiklar/sarkislali-asik-devrani-emlek-yoresi-yazan-dr-dogan-kaya/1669)
- Emlek Yöresinin Arkeolojik Dokusu, Musa Tokmak (http://www.angelfire.com/nb/musatokmak/emlektarih.html)

Ayrıca bakınız

- Âşık
- Sözlü gelenek
- Yer-Su

G • T • D (https://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=%C5%9Eablon:%C5%9Eark%C4%B1%C5%9Fla_belde_ve_k%C3%B6yleri&action=edit)

Şarkışla beldeleri ve köyleri	
Beldeler	Cemel • Gürçayır
Köyler	Abdallı • Ahmetli • Akçakışla • Akçasu • Alaçayır • Alaman • Alıkören • Arıklar • Bağlararası • Bahçealan • Baltalar • Başağaç • Başören • Benlihasan • Beyyurdu • Bozkurt • Burnukara • Büyüktopaç • Büyükyüreğil • Canabdal • Çamlıca • Çanakçı • Çatalyol • Çekem • Çiçekliyurt • Demirboğa • Demirköprü • Dikili • Dökmetaş • Döllük • Elmalı • Emlek Hüyük • Emlek Kale • Emlek Karacaören • Emlek Kavak • Emlek Mezra • Fakılı • Faraşderesi • Gaziköy • Gücük • Gülören • Gümüştepe • Hardal • Harun • Hocabey • İğdecik • İğdeliören • İğecik • İlyashacı • Kahvepınarı • Kalecik • Kapaklıpınar • Karakuz • Kayapınar • Kaymak • Kazancık • Kevenlik • Kılıççı • Kışla • Kızılcakışla • Konakyazı • Konalga • Kömürkaya • Küçüktopaç • Küçükyüreğil • Kümbet • Maksutlu • Mengensofular • Merkez Hüyük • Merkez Karacaören • Mescitli • Oluktaş • Ortaköy • Ortatopaç • Osmanpınarı • Otluk • Örtülü • Polatpaşa • Samankaya • Saraç • Sarıçiçek • Sarıkavak • Sarıkaya • Sarıtekke • Sivrialan • Sultan • Tavladere • Temecik • Uçuk • Yahyalı • Yalanı • Yapracık • Yeniyapan • Yunusören • Yükselen